Odpowiedzi do zadań zamieszczonych w arkuszu egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego 24 MAJA 2022 opracowane przez ekspertów Nowej Ery

UWAGA: W zadaniach otwartych eksperci przygotowali odpowiedzi przykładowe. Mogą one różnić się od Twoich, ale pamiętaj, że każde poprawne i pełne rozwiązanie zostanie ocenione przez egzaminatorów zewnętrznych na najwyższą liczbę punktów.

Zadanie 1. (0–1)
Na podstawie przytoczonego fragmentu oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W przytoczonym fragmencie utworu zawarto informację o tym, co jest przedmiotem sporu między Cześnikiem a Rejentem.	P	F
Z przytoczonego fragmentu utworu wynika, że Papkin stara się pogodzić Cześnika i Rejenta.	P	F

ODPOWIEDŹ: PF

Zadanie 2. (0–1)
Dokończ zdanie tak, aby było zgodne z treścią przytoczonego fragmentu. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Papkin i kilku służących Cześnika przychodzą do mularzy, aby

A. pomóc im w pracy zleconej przez Rejenta.
B. wynagrodzić im straty przez nich poniesione.
C. zmusić ich do przerwania wykonywanej pracy.
D. zaproponować im schronienie w domu Cześnika.

ODPOWIEDŹ: C

Zadanie 3. (0–1)
Czy sformułowanie *żyją jak pies z kotem* trafnie określa relację między Cześnikiem a Rejentem? Uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do przytoczonego fragmentu *Zemsty*.

Tak, sformułowanie „żyją jak pies z kotem” określa relację między Cześnikiem a Rejentem. Bohaterowie toczą ze sobą spór o mur dzielący zamek, są wobec siebie nieustępliwi. Rejent chciałby mur naprawić, Cześnik zaś stanowczo się temu sprzeciwia, grozi bójką.

Zadanie 4. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W didaskaliach podane są informacje o tym, skąd Cześnik i Rejent obserwują wydarzenia rozgrywające się przy murze.	**P**	**F**
W didaskaliach podane są informacje o wyglądzie bohaterów uczestniczących w wydarzeniach rozgrywających się przy murze.	**P**	**F**

ODPOWIEDŹ: PF

Zadanie 5. (0–2)

Na podstawie całego utworu *Zemsta* ułóż poniższe treści zgodnie z porządkiem chronologicznym. Wpisz litery A, B, D, E w kratki we właściwej kolejności.

A. Przybycie Papkina do domu Cześnika.
B. Decyzja Cześnika o ślubie Wacława i Klary.
C. Przyjęcie przez Podstolinę oświadczyn Cześnika.
D. Zakończenie konfliktu między Cześnikiem a Rejentem.
E. Plany Rejenta dotyczące małżeństwa Wacława z Podstoliną.

ODPOWIEDŹ: A C E B D

Zadanie 6. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wypowiedź Wacława: *Tak jest – zgoda, / A Bóg wtedy rękę poda*, jest puentą *Zemsty* i stanowi nawiązanie do

A. pogodzenia się Cześnika z Rejentem.
B. wyznania Klarze miłości przez Papkina.
C. spotkania Wacława i Podstoliny po latach.
D. rozmowy Rejenta z Wacławem o ślubie z Podstoliną.

ODPOWIEDŹ: A

Zadanie 7. (0–2)

Obejrzyj poniższe kadry filmowe z ekranizacji *Zemsty* w reżyserii Andrzeja Wajdy i przeczytaj zamieszczone pod nimi fragmenty utworu Aleksandra Fredry.

Kadr filmowy nr 1

Papkin pisze testament, ponieważ podejrzewa, że został otruty przez Rejenta.

PAPKIN

Umrzeć, umrzeć, wielkie Nieba!

po krótkim milczeniu

Lecz gdzież była moja głowa!
Jam go beształ, mieszał z błotem.
On traktament miał dać potem;
I ten pośpiech jego wielki,
Z jakim wziął się do butelki,
Z jakim nalał lampkę całą,
Jeszczeże mi było mało!...
Tak połknąłem, mam truciznę.
Już się z tego nie wyśliznę,
Więc testament mój ułożę…

cd. zadania na kolejnej stronie

Kadr filmowy nr 2

Cześnik dyktuje Dyndalskiemu list, który zamierza wysłać do Wacława w imieniu Klary.

CZEŚNIK
[…]
No, no – pisz waść, a dokładnie.
dyktuje
„Bardzo proszę”… mocium panie…
Mocium panie… „me wezwanie”…
Mocium panie… „wziąć w sposobie,
Jako ufność ku osobie”…
Mocium panie… „waszmość pana.
Która lubo mało znana…
Która lubo mało znana”…

Która z sytuacji, zaprezentowanych na powyższych kadrach filmowych, jest – Twoim zdaniem – bardziej komiczna?
Wybierz jedną sytuację i uzasadnij swoją odpowiedź. W uzasadnieniu uwzględnij dwa z trzech rodzajów komizmu (sytuacyjny, słowny, postaci) obecnych w wybranej przez Ciebie sytuacji.

UWAGA! PRZYKŁADOWE ODPOWIEDZI

Sytuacja przedstawiona na kadrze filmowym nr: 1

Uzasadnienie: Według mnie bardziej komiczna jest sytuacja przedstawiona na kadrze nr 1. Papkin podejrzewa, że został otruty winem przez Rejenta (komizm sytuacyjny), a sposób przedstawienia sytuacji ewentualnego otrucia jest wyolbrzymiony przez Papkina i świadczy o jego zachłanności (komizm postaci).

Lub

Sytuacja przedstawiona na kadrze filmowym nr: 2

Uzasadnienie: Moim zdaniem bardziej komiczna jest sytuacja przedstawiona na kadrze 2. Komizm sytuacyjny tej sceny polega na tym, że Cześnik, stary kawaler, w imieniu Klary, swojej bratanicy, pisze list do jej ukochanego Wacława. W liście tym używa charakterystycznego dla siebie powiedzonka „Mocium panie”, czym wprowadza do sceny komizm słowny.

Zadanie 8. (0–2)

Spośród lektur obowiązkowych – innych niż *Zemsta* – wybierz tę, która potwierdza trafność stwierdzenia *Zgoda buduje, niezgoda rujnuje*. Podaj tytuł tej lektury oraz jej bohaterów, których zachowanie jest potwierdzeniem trafności tego stwierdzenia. Uzasadnij swój wybór. W uzasadnieniu przywołaj sytuację z tej lektury, ilustrującą Twoją argumentację.

Uwaga! Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ

Tytuł lektury: „Pan Tadeusz”

Bohaterowie lektury: Spór między stronami: Gerwazy, Hrabia a Sędzia Soplica

Uzasadnienie wyboru: Między Gerwazym, Hrabią a Soplicami toczy się spór o zamek, do którego prawo chcą mieć oba rody. Sytuacja ta rodzi ciągłe konflikty. Dopiero dzięki spowiedzi ks. Robaka dochodzi do pogodzenia się zwaśnionych rodów, co przynosi wiele pożytku, np. młodzi przedstawiciele rodów – Tadeusz i Zosia – biorą ślub, a między Soplicami i Horeszkami dochodzi do pojednania i wybaczenia dawnych sporów.

Zadanie 9. (0–1)

Dokończ poniższe zdania. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

W wypowiedzeniu *Jutro cały zamek zburzę* podkreślony wyraz pełni funkcję **A** | **B** .

Taką samą funkcję wyraz *zamek* pełni w wypowiedzeniu **C** | **D** .

A. podmiotu
B. dopełnienia

C. *Widzieliśmy w oddali pięknie odrestaurowany zamek.*
D. *Zamek został zbudowany na niewielkim wzniesieniu.*

ODPOWIEDŹ: BC

Zadanie 10. (0–1)

W jednej ze szkół uczniowie w ramach projektu przygotowali fiszki edukacyjne dotyczące lektur szkolnych. W tekście umieszczonym na jednej z fiszek zabrakło trzech przecinków. Uzupełnij poniższy zapis tak, aby był zgodny z zasadami interpunkcyjnymi.

Treść utworu ma swe źródło w autentycznym konflikcie. Aleksander Fredro znalazł akta procesowe z XVII wieku, które dotyczyły konfliktu dawnych właścicieli zamku. Piotr Firlej, jako wojewoda uważał Jana Skotnickiego za niegodnego siebie sąsiada i dokuczał mu gdy tylko nadarzała się do tego sposobność. Skotnicki nie ustępował mu więc sprawa znalazła się w trybunale. Kres zatargowi położył dopiero ślub córki Jana Skotnickiego z synem Piotra Firleja.

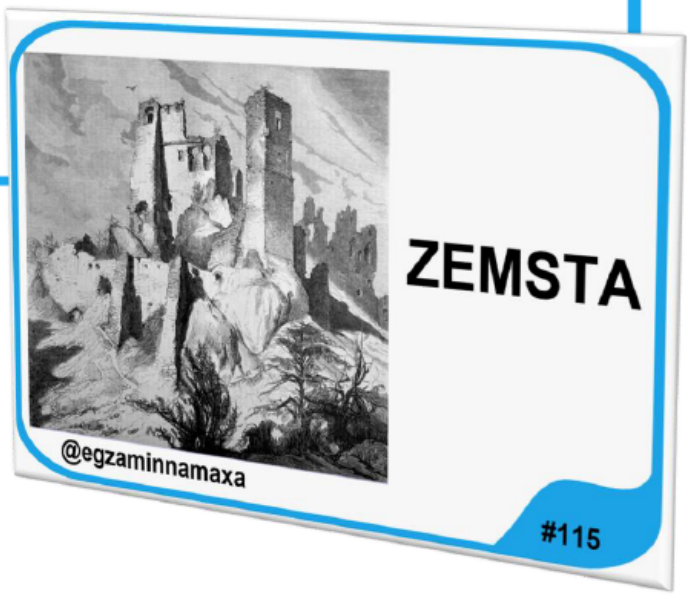

Zadanie 11. (0–2)
Uzupełnij poniższe zdania tak, aby powstało streszczenie tekstu *Pochwała przyjaźni*.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ

Andrzej Kojder rozpoczyna swoje rozważania od zwrócenia uwagi na to, że we współczesnym świecie ludzie mniej czasu spędzają ze sobą, zawierają bardziej powierzchowne relacje, nie mają czasu na przyjaźń.

W kolejnych akapitach odwołuje się do poglądów filozofów, aby ukazać korzyści wynikające z przyjaźni, rolę, jaką odgrywa.

Przywołuje również przysłowia dotyczące przyjaźni, aby podkreślić, że wartość ta od zawsze była ważnym zagadnieniem w życiu ludzi na całym świecie.

Podsumowując rozważania, stwierdza, że przyjaźń uczy nas przyjmowania w życiu odpowiednich postaw, sprzyja naszemu rozwojowi, budzi potrzebę budowania dobrych relacji.

Zadanie 12. (0–1)
Z podanych pytań wskaż to, na które nie można znaleźć odpowiedzi w tekście *Pochwała przyjaźni*. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

A. Jaką cenę płaci się za zdradę przyjaciół?
B. Czego możemy się nauczyć dzięki przyjaźni?
C. Dlaczego ludziom dzisiaj trudno jest zawierać przyjaźnie?
D. Co na temat przyjaźni mówią przysłowia różnych narodów?

ODPOWIEDŹ: A

Zadanie 13. (0–1)
Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń w odniesieniu do 2. i 3. akapitu tekstu *Pochwała przyjaźni*. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Zdaniem Leszka Kołakowskiego przyjaźń jest dobrem mniej ważnym niż inne dobra w naszym życiu.	P	F
Zdaniem Arystotelesa człowiek powinien mieć w życiu wielu przyjaciół.	P	F

ODPOWIEDŹ: FF

Zadanie 14. (0–1)

Wyjaśnij sens sformułowania przywołanego w 4. akapicie tekstu *Pochwała przyjaźni*: *wprawdzie zwycięzca ma wielu przyjaciół, ale zwyciężony ma dobrych przyjaciół.*

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ

O prawdziwej przyjaźni możemy się przekonać w trudnych sytuacjach. Kiedy potrzebujemy pomocy albo odnieśliśmy porażkę, wówczas tylko prawdziwi przyjaciele z nami pozostają. Często wydaje nam się, że mamy wielu przyjaciół, jednak kiedy znajdziemy się w potrzebie, okazuje się, że nie możemy na nich liczyć.

Zadanie 15. (0–1)

Obejrzyj poniższą grafikę.

Paweł Kuczyński, *Wyspy*, www.digitalyouth.pl

Czy grafika Pawła Kuczyńskiego mogłaby być ilustracją do tekstu *Pochwała przyjaźni*? Uzasadnij swoją odpowiedź.

cd. zadania na następnej stronie

UWAGA! PRZYKŁADOWE ODPOWIEDZI

Tak, przedstawiona grafika mogłaby być ilustracją do tekstu „Pochwała przyjaźni”, ponieważ w symboliczny sposób obrazuje współczesnych ludzi, którzy głównie przebywają w świecie wirtualnym, nie szukają bezpośredniego kontaktu z innymi.

Lub:

Nie, przedstawiona grafika nie może być ilustracją do tekstu „Pochwała przyjaźni”, ponieważ sposób przedstawienia ludzi – jako samotników na wyspach z telefonów komórkowych – zaprzecza przesłaniu tekstu, z którego wynika, że przyjaźń umacnia człowieka, pozwala mu się rozwijać, stawać lepszym człowiekiem (postacie przedstawione na grafice są samotne).

Zadanie 16. (0–1)

Przeczytaj definicję wyrazu *związek*.

1. «stosunek między rzeczami, zjawiskami itp. połączonymi ze sobą w jakiś sposób»
2. «stosunki łączące ludzi, oparte na uczuciu, pokrewieństwie»
3. «kontakt z kimś lub czymś»
4. «organizacja skupiająca ludzi mających wspólne cele»

www.sjp.pwn.pl

Dokończ poniższe zdania. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

W wypowiedzeniu *Nie ma żadnego związku teorii z praktyką* wyraz *związek* został użyty w znaczeniu **A** / **B**. W takim samym znaczeniu tego wyrazu użyto w wypowiedzeniu **C** / **D**.

A. pierwszym
B. drugim
C. *Związek tych dwojga nie ma żadnej przyszłości.*
D. *Długo szukał związku między poszczególnymi faktami.*

ODPOWIEDŹ: AD

Zadanie 17. (0–2)

17.1. Spośród podanych niżej wyrazów wybierz te, które należą do tej samej rodziny wyrazów. Wypisz oznaczenia literowe tych wyrazów.

A. *lubiany*
B. *przyjaźń*
C. *przyjaciel*
D. *koleżanka*
E. *zaprzyjaźniony*

Wyrazy należące do tej samej rodziny wyrazów oznaczono literami: .....

17.2. Dopisz <u>przymiotnik</u> należący do tej samej rodziny wyrazów, do której należą wyrazy *wróg* i *wrogość*.

Przymiotnik należący do tej samej rodziny wyrazów: .....

ODPOWIEDŹ:

17.1. B, C, E

17.2. np. wrogi, wrogowie

Zadanie 18. (0–3)

Napisz zaproszenie na piknik szkolny zorganizowany z okazji Światowego Dnia Życzliwości i Przyjaźni. Zachęć do uczestnictwa w tym wydarzeniu, używając dwóch argumentów.
Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ

ZAPROSZENIE

Serdecznie zapraszamy społeczność naszej szkoły na piknik zorganizowany z okazji Światowego Dnia Życzliwości i Przyjaźni. Impreza odbędzie się 1 czerwca 2022 r. w godzinach 12.00–16.00 na boisku szkolnym.

Podczas pikniku będzie można wziąć udział w grach zespołowych i dzięki temu poznać więcej osób. Będzie też okazja do przygotowania plakatów pt. „Mój obraz przyjaźni”, które ozdobią korytarze naszej szkoły. Dla wszystkich uczestników przewidziano poczęstunek oraz konkursy z nagrodami.

Serdecznie zapraszamy!
Samorząd Uczniowski

Zadanie 19. (0–20)

Wybierz **jeden** z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz **rozprawkę** albo **opowiadanie**.
- W wypracowaniu odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.

Temat 1.

Z przyjacielem łatwiej pokonywać trudności. Napisz rozprawkę, w której rozważysz trafność tego stwierdzenia. W wypracowaniu odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz innego utworu literackiego.

Temat 2.

Napisz opowiadanie o spotkaniu z jednym z bohaterów wybranej lektury obowiązkowej. Wspólna przygoda skłoniła Cię do refleksji, że warto było przenieść się do świata przedstawionego tej lektury. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

KOMENTARZ DO TEMATU 1.

W realizacji tematu należało rozważyć trafność stwierdzenia „Z przyjacielem łatwiej pokonywać przeszkody" i zająć stanowisko, np. *Uważam, że z przyjacielem łatwiej pokonywać trudności*.

Rozwinięcie rozprawki to miejsce na przedstawienie argumentacji i poparcie jej odpowiednimi przykładami z lektury obowiązkowej i innego utworu (wymaga to wykazania się dobrą znajomością przywołanych utworów). Ważne jest to, aby argumenty i przykłady uzasadniały stanowisko zajęte we wstępie.

Spośród lektur ukazujących przyjaźń i jej rolę w życiu bohaterów (lista lektur zamieszczona w arkuszu) można było wybrać, np.:

Kamienie na szaniec Aleksander Kamińskiego

Małego Księcia Antoine'a de Saint-Exupéry'ego

Opowieść wigilijną Charlesa Dickensa

Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego

W zakończeniu należało sformułować wnioski wynikające z zebranych argumentów i podsumować stanowisko zajęte we wstępie.

KOMENTARZ DO TEMATU 2.

Drugi temat wymagał napisania opowiadania o spotkaniu z bohaterem lektury obowiązkowej w jego świecie i o przygodzie, która skłoniła Cię do refleksji, że warto było przenieść się do rzeczywistości znanej z lektury. Temat dawał dużo możliwości co do wyboru lektury obowiązkowej, ale wymagał też bardzo dobrej znajomości przywołanego utworu.

Istotne było zadbanie o to, aby – zgodnie z kryteriami oceniania – wykorzystać w swojej pracy 6 z następujących elementów: określeniem czasu, miejsca akcji, elementami opisu (np. postaci, krajobrazu, przeżyć wewnętrznych), elementami charakterystyki, dialogu, monologu, punktem kulminacyjnym, zwrotem akcji, retrospekcjami, puentą.

UWAGA: Szczegółowe kryteria oceny wypowiedzi pisemnej zamieszczono w *Informatorze o egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od roku szkolnego 2018/2019*, który jest dostępny na stronie CKE https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_OSMOKLASISTY/Informatory/Informator_P1_polski.pdf [dostęp: 24.05.2022]

Źródło zadań: *Egzamin ósmoklasisty z języka polskiego*, CKE, Warszawa 2022 https://static2.cke.gov.pl/EGZAMIN_OSMOKLASISTY/2022/Jezyk_polski/OPOP-100-2205.pdf [dostęp: 24.05.2022]